

Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu
Wydział Finansów i Zarządzania

Program studiów
dla kierunku

Dietetyka
studia I stopnia

Studia: stacjonarne/niestacjonarne

Profil: praktyczny

Rok akademicki: 2026/2027

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

nazwa kierunku studiów	Dietetyka	
Poziom kształcenia (studia pierwszego stopnia / studia drugiego stopnia / jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów stacjonarne/niestacjonarne	stacjonarne/niestacjonarne	
Czas trwania studiów (w semestrach)	6	
łącna liczba punktów ECTS dla danej formy studiów.	Studia stacjonarne 180	Studia niestacjonarne 180
łącna liczba godzin określona w programie studiów	Studia stacjonarne 2577	Studia niestacjonarne 1952
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
Wymiar praktyk zawodowych	960 godzin	
Język prowadzenia studiów	polski	
Rok rozpoczęcia cyklu kształcenia	2026	

II. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia zgodnie z PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
K_W01	w stopniu zaawansowanym anatomie i fizjologię człowieka ze szczególnym uwzględnieniem układu pokarmowego oraz procesów trawienia i wchłaniania. Definiuje zmiany zachodzące w ustroju pod wpływem choroby.	P6S_WG
K_W02	w stopniu zaawansowanym wzajemne zależności pomiędzy układem pokarmowym a układem krążenia i oddychania, nerwowym, układem immunologicznym oraz moczowo-płciowym i dokrewnym. Zna mechanizmy powstawania alergii i nietolerancji pokarmowej.	P6S_WG
K_W03	w stopniu zaawansowanym mechanizmy dziedziczenia, genetyczne i środowiskowe uwarunkowania cech człowieka. Zna choroby uwarunkowane genetycznie i ich związek z żywieniem oraz możliwości leczenia dietetycznego.	P6S_WG
K_W04	w stopniu zaawansowanym zależności w zakresie reakcji chemicznych i wiązań chemicznych, przemian biochemicznych w organizmie człowieka, wpływu mikroorganizmów na żywność, odporności immunologicznej człowieka oraz wpływu pasożytów na żywność i organizm człowieka.	P6S_WG

K_W05	w stopniu zaawansowanym funkcje fizjologiczne białek, tłuszczów, węglowodanów, kwasów nukleinowych, mikro- i makroelementów, witamin, hormonów, elektrolitów w organizmie człowieka.	P6S_WG
K_W06	w stopniu zaawansowanym rolę składników odżywczych w organizmie, ich źródła w diecie i wpływ na zdrowie, zapotrzebowanie energetyczne i zasady planowania zbilansowanej diety i układania jadłospisów dla osób w różnym wieku i różnych stanach fizjologicznych. Zna suplementy diety oraz składniki żywności o właściwościach alergicznych.	P6S_WG
K_W07	w stopniu zaawansowanym metody i narzędzia oceny stanu zdrowia, zasady i metodykę oceny sposobu żywienia i stanu odżywienia oraz korelację pomiędzy stanem odżywienia a stanem zdrowia i chorobami człowieka o różnej etiologii. Zna objawy i skutki wybranych zaburzeń odżywiania i chorób cywilizacyjnych.	P6S_WG
K_W08	w stopniu zaawansowanym zasady postępowania dietetycznego w chorobach układu pokarmowego, krążenia, układu oddechowego, kostnego, rozrodczego i nerwowego, chorobach zakaźnych (w tym wirusowych), pasożytniczych i nowotworach oraz zna skutki wdrażania leczenia dietetycznego wobec wybranych jednostek chorobowych.	P6S_WG
K_W09	w stopniu zaawansowanym procesy technologiczne związane z produkcją żywności oraz potraw, biotechnologię oraz podstawy towaroznawstwa żywności. Zna i rozpoznaje środki żywnościowe, podział i warunki ich przechowywania. Ponadto zna ich właściwości fizykochemiczne i ich wpływ na obróbkę technologiczną żywności. Zna metody analizy podstawowych składników żywnościowych występujących w surowcach i produktach spożywczych.	P6S_WG
K_W10	w stopniu zaawansowanym zasady organizacji stanowisk produkcji żywności oraz potraw zgodnie z wymogami ergonomii, zna warunki sanitarno-higieniczne produkcji żywności w zakładach żywienia zbiorowego i przemysłu spożywczego oraz współczesne systemy zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia.	P6S_WG
K_W11	w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i zagadnienia z zakresu farmakologii i farmakoterapii, znaczenia żywienia w procesie leczenia oraz interakcji leków z żywnością.	P6S_WG
K_W12	w stopniu zaawansowanym zasady przeprowadzania badań laboratoryjnych w zakresie niezbędnym do prowadzenia pacjenta; zna nowoczesne techniki diagnostyczne oraz rozumie i właściwie interpretuje wyniki badań laboratoryjnych.	P6S_WG
K_W13	w stopniu zaawansowanym zasady dietyki pediatrycznej oraz zasady żywienia kobiet w okresie ciąży i w okresie karmienia piersią.	P6S_WG
K_W14	w stopniu zaawansowanym metody korygowania sposobu żywienia u osób z problemami żywieniowymi, nieprawidłową masą ciała (niedożywionych oraz/ lub osób z nadwagą/ otyłością) oraz metody ich wdrażania w zależności od stopnia zaawansowania choroby/ stanu fizjologicznego.	P6S_WG
K_W15	w stopniu zaawansowanym procesy rozwoju osobniczego od dzieciństwa do późnej starości i zna zasady planowania poradnictwa dietetycznego i żywienia dostosowanego do naturalnych etapów rozwoju człowieka i aktywności fizycznej.	P6S_WG

K_W16	w stopniu zaawansowanym zasady stosowania i rodzaje diet podstawowych i leczniczych oraz reguły postępowania dietetycznego. Zna i rozumie zalety i wady diet alternatywnych.	P6S_WG
K_W17	w stopniu zaawansowanym cele i zadania z zakresu zdrowia publicznego, definiuje organizację ochrony zdrowia w Polsce oraz programy profilaktyczne realizowane w ramach polityki zdrowotnej państwa.	P6S_WG
K_W18	w stopniu zaawansowanym zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia oraz zasady BHP.	P6S_WG
K_W19	zasady ochrony własności intelektualnej (w kontekście ochrony praw autorskich i praw pokrewnych), baz danych oraz sposoby pozyskiwania, przetwarzania i gromadzenia danych związanych z wykonywanym zawodem.	P6S_WK
K_W20	metody i formy aktywności fizycznej oraz zasady ich doboru do stanu zdrowia i wieku, uwzględniając właściwe kształtowanie sylwetki i postawy ciała.	P6S_WG
K_W21	w stopniu zaawansowanym znaczenie promocji zdrowia, edukacji żywieniowej i zdrowego stylu życia w profilaktyce chorób społecznych, psychicznych i dietozależnych. Zna epidemiologię żywieniową i potrafi wymienić czynniki ryzyka rozwoju chorób dietozależnych i cywilizacyjnych.	P6S_WG
K_W22	pojęcia i zasady organizacji pracy dietetyka, ergonomii i higieny pracy oraz określa możliwość ich zastosowania w działalności zawodowej.	P6S_WK
K_W23	w stopniu zaawansowanym style komunikowania się oraz bariery w komunikowaniu i wykorzystuje tę wiedzę w pracy dietetyka. Zna psychologiczne i społeczno-kulturowe uwarunkowania kontaktu z pacjentem i zachowań żywieniowych.	P6S_WK
K_W24	etyczne i prawne uwarunkowania zawodu dietetyka, podstawy prawa i ekonomiki w ochronie zdrowia oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej w dietetyce.	P6S_WK
K_W25	w stopniu zaawansowanym zasady skutecznej interakcji z klientem w języku polskim i obcym.	P6S_WG
UMIĘTNOŚCI absolwent potrafi		
K_U01	prowadzić edukację żywieniową dla osób zdrowych i chorych, ich rodzin oraz pracowników ochrony zdrowia, przygotowywać materiały edukacyjne odpowiednio dostosowane do grupy odbiorców.	P6S_UW
K_U02	udzielać porady dietetycznej indywidualnej oraz w ramach zespołu terapeutycznego oraz prowadzić dokumentację dotyczącą podejmowanych działań. Potrafi stosować prawidłowe narzędzia diagnostyczne.	P6S_UW
K_U03	planować i wdrażać żywienie dostosowane do wieku, płci, aktywności fizycznej, stanu fizjologicznego, stylu życia oraz zaburzeń metabolicznych i psychicznych. Potrafi rozpoznawać i uwzględniać podstawowe czynniki i mechanizmy psychologiczne istotne w zaburzeniach odżywiania u dzieci, młodzieży i dorosłych.	P6S_UW
K_U04	planować żywienie kobiet ciężarnych, karmiących oraz dziecka zdrowego i chorego na różnych etapach życia.	P6S_UW
K_U05	przeprowadzać wywiad żywieniowy i podejmować działania diagnostyczne, profilaktyczne, terapeutyczne i edukacyjne	P6S_UW, P6S_UK

	odpowiadające potrzebom klientów/pacjentów. Potrafi komunikować się z pacjentami/klientami przy realizacji zadań związanych z wykonywaniem zawodu dietetyka oraz weryfikować uzyskane efekty.	
K_U06	interpretować i wykorzystywać wyniki badań laboratoryjnych oraz prawidłowo planować wspólnie z lekarzem wdrażanie żywienia odpowiedniego dla chorych w zależności od rodzaju schorzenia.	P6S_UW
K_U07	dokonywać oceny stanu odżywienia oraz potrafi zaplanować sposób żywienia na podstawie wywiadu żywieniowego u osób zdrowych i chorych w szpitalu.	P6S_UW
K_U08	dobierać odpowiednie surowce do produkcji potraw i gotowe produkty spożywcze stosowane w dietoterapii oraz stosować odpowiednie techniki sporządzania potraw.	P6S_UW
K_U09	posługiwać się tabelami wartości odżywczej produktów spożywczych, zaleceniami żywieniowymi oraz żywieniowymi programami komputerowymi.	P6S_UW
K_U10	rozpoznawać postacie kliniczne najczęstszych chorób. Potrafi określać korelacje pomiędzy przewlekłymi chorobami a stanem odżywienia oraz planuje i wdraża odpowiednie postępowanie farmakologiczne i żywieniowe dostosowane do zaburzeń wywołanych urazem, chorobą lub w celu zapobiegania chorobom dietozależnym.	P6S_UW
K_U11	planować i wdrażać program żywieniowy oraz odpowiednią suplementację w oparciu o znajomość fizjologii wysiłku, w zależności od rodzaju choroby lub uprawianej przez pacjenta/klienta aktywności ruchowej lub dyscypliny sportowej.	P6S_UW
K_U12	obliczać indywidualne zapotrzebowanie na energię, makro i mikroskładniki odżywcze i elektrolity dla osób zdrowych i chorych w żywieniu indywidualnym i zbiorowym.	P6S_UW
K_U13	określać wpływ związków mutagennych na proces nowotworzenia oraz oceniać prawdopodobieństwo wystąpienia choroby uwarunkowanej genetycznie.	P6S_UW
K_U14	identyfikować na podstawie składu produktu substancje prozdrowotne, antyodżywcze, toksyczne oraz dodatki do żywności i wyjaśniać ich znaczenie dla zdrowia człowieka.	P6S_UW
K_U15	planować i wykonywać analizę zawartości podstawowych składników odżywczych w żywności oraz potrafi wyjaśnić przemiany chemiczne zachodzące w trakcie przechowywania i przetwarzania żywności, a także dokonywać oceny towaroznawczej środków żywnościowych.	P6S_UW
K_U16	wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, chemii, biochemii i mikrobiologii ogólnej i żywności, analizy i toksykologii żywności oraz parazytologii.	P6S_UW
K_U17	przewidywać skutki podaży składników diety oraz interakcji żywności z lekami i suplementami przyjmowanymi przez pacjenta.	P6S_UW
K_U18	planować i organizować określone działania związane z wykonywaniem zawodu dietetyka oraz prezentować pracę własną, pracę zespołu z wykorzystaniem zasad prawidłowej komunikacji i efektywnego zarządzania.	P6S_UO, P6S_UK
K_U19	wdrażać zasady bezpieczeństwa, ergonomii i higieny pracy.	P6S_UW
K_U20	stosować reguły prawa, etyki i ochrony własności intelektualnej w działalności usługowej w zakresie dietetyki, potrafi korzystać wyłącznie z obiektywnych źródeł informacji.	P6S_UW

K_U21	promować zdrowy styl życia, w sferze fizycznej i psychicznej, a także dbać o kształtowanie prawidłowych zachowań zdrowotnych i nawyków żywieniowych.	P6S_UW
K_U22	posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6S_UK
K_U23	samodzielnie zaplanować, zorganizować i zrealizować uczenie się i zdobywanie nowych umiejętności przez całe życie z uwzględnieniem instytucjonalnych form doskonalenia zawodowego.	P6S_UU
K_U24	udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej i potrafi postępować w stanach zagrożenia zdrowia i życia.	P6S_UW
K_U25	posługiwać się sprzętem i oprogramowaniem wykorzystywanym w poradnictwie dietetycznym. Właściwie wykorzystywać specjalistyczną aparaturę i narzędzia stosowane w diagnostyce dietetycznej.	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do		
K_K01	krytycznej oceny własnych ograniczeń oraz gotów świadomie korzystać ze wsparcia ekspertów i innych specjalistów.	P6S_KK
K_K02	stawiania dobra pacjenta oraz grup społecznych na pierwszym miejscu. Okazuje szacunek wobec klientów/pacjentów i współpracowników oraz empatię wobec osób chorujących.	P6S_KR
K_K03	przestrzegania tajemnicy zawodowej i praw pacjenta, w tym prawa do rzetelnej informacji na temat proponowanego postępowania żywieniowego.	P6S_KO, P6S_KR
K_K04	przestrzegania norm bezpieczeństwa swojego i klienta, przepisów prawa oraz zasad etyki zawodowej.	P6S_KO, P6S_KR
K_K05	prezentowania postawy promującej zdrowie we wszystkich jej aspektach i wdrażania profilaktyki chorób żywieniowo zależnych i cywilizacyjnych.	P6S_KO
K_K06	wzięcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje i powierzone mu zadania oraz za współpracę i zarządzanie w grupie.	P6S_KR

III. ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ NIEZALEŻNIE OD FORMY PROWADZENIA WRAZ Z PRZYPISANIEM DO NICH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE EFEKTÓW

**B) ZAJĘCIA LUB GRUPY ZAJĘĆ ORAZ TREŚCI PROGRAMOWE ZAPEWNIAJĄCE
UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu	Treści programowe
BHP	Wprowadzenie do problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy. Prawne aspekty bezpieczeństwa i higieny pracy.
	Pomieszczenia i warunki środowiskowe. Charakterystyka zagrożeń.
	Pracownie na uczelni. Wypadki na uczelni.
	Ochrona przeciwpożarowa. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.
Deep Impact / Tiefer Einfluss	Characteristics of economic development as a space for introducing deep impact. / Merkmale der wirtschaftlichen Entwicklung als Rahmen für die Einführung tiefgreifender Auswirkungen.
	Innovation as impacts for economic growth and enterprise development. / Innovation als treibende Kraft für Wirtschaftswachstum und Unternehmensentwicklung.
	Implementation of impacts, using change management methodology. / Umsetzung von tiefgreifenden Auswirkungen unter Anwendung von Methoden des Veränderungsmanagements.
	Deep impacts in practice. / Tiefgreifende Auswirkungen in der Praxis.
Język obcy	SEMESTR I - IV (STUDIA STACJONARNE) - Rozumienie i analiza tekstów zamieszczonych w podręczniku - Gramatyka i słownictwo ogólnobiznesowe i kierunkowe - Komunikacja ustna w życiu codziennym i zawodowym. - Komunikacja pisemna biznesowa
	SEMESTR II - III (STUDIA NIESTACJONARNE) - Rozumienie i analiza tekstów zamieszczonych w podręczniku - Gramatyka i słownictwo ogólnobiznesowe i kierunkowe - Komunikacja ustna w życiu codziennym i zawodowym. - Komunikacja pisemna biznesowa
Microsoft 365	Wprowadzenie do środowiska chmurowego MS 365. Aplikacje i wersja webowa narzędzi. Logowanie, pobieranie aplikacji. Korzystanie z wersji webowej. Omówienie funkcjonalności One Drive. Omówienie funkcjonalności MS Teams. Współdzielenie plików i udostępnianie.
	Wprowadzenie do MS Word, MS Excel i MS PowerPoint oraz MS Forms.
	Omówienie funkcjonalności i działania MS Forms. Przygotowanie formularza z rozgałęzieniami i wszystkimi typami pytań.
	MS Power Point. Omówienie funkcjonalności: narzędzia główne, wstawianie, rysowanie, projektowanie, animacje, przejścia. Przygotowanie szablonu własnej prezentacji w grupie (templates). Legalność zdjęć i multimediiów. Licencja Creative Commons.
	MS Word. Struktura dokumentu. Omówienie zasad edycji. Formatowanie i ustawienia (układ). Wstawianie. Projektowanie. Numerowanie stron i spisy treści. Praca na dokumencie współdzielonym. Rysowanie. Tabele. Edytor równań. Odwołania. Recenzja.
	MS Excel. Struktura arkusza i skoroszytu. kolumny i wiersze (dodawanie i usuwanie). Nawigacja po arkuszu i skoroszytcie. Pole nazwy. Adresowanie komórek. Formatowanie komórek i arkusza. Formaty liczbowe. Formatowanie komórek. „Ustawienia strony” oraz „podgląd wydruku” i „widok podziału stron. Obszar wydruku. Typy danych: teksty, liczby (w tym daty) i formuły. Podstawowe operacje matematyczne oraz kolejność wykonywania działań. Wybrane funkcje:

	Suma, średnia, suma iloczynów, jeżeli oraz wybrane funkcje daty i czasu lub finansowe w przykładach.
	MS Excel. Wykresy. Typy wykresów i ich zastosowanie, Zasady tworzenia wykresów. Formatowanie wykresów. Odwołania względne, bezwzględne i mieszane. Odwołania dalekie. Zarządzanie danymi: listy, sortowanie i filtrowanie danych – autofiltr i filtry zaawansowane, sprawdzenie poprawności, ochrona danych. Analiza danych.
Podstawy chemii	Budowa układu okresowego, budowa atomowa, charakterystyka pierwiastków. Wybrane reakcje w chemii nieorganicznej. Chemia organiczna - szereg homologiczny węglowodorów, reakcje charakterystyczne. Konfiguracja elektronowa pierwiastków. Zadania ze stężeniem procentowym. Zadania z stężeniem molowym. Zadania z mieszania roztworów i stechiometrii.
Podstawy zrównoważonego rozwoju	Wprowadzenie do zrównoważonego rozwoju Wymiar ekologiczny/ środowiskowy zrównoważonego rozwoju Wymiar społeczny zrównoważonego rozwoju Wymiar ekonomiczny/ biznesowy zrównoważonego rozwoju i ESG
Psychologia ogólna i zdrowia	Wybrane zagadnienia z zakresu psychologii i metodologii badań psychologicznych. Stereotypy i błędy poznawcze. Teorie osobowości i psychopatologia. Psychologia w dietetyce i jej znaczenie w budowaniu relacji z klientem. Stres, radzenie sobie ze stresem i elementy psychologii zdrowia. Wybrane aspekty psychogerontologii. Psychologia zaburzeń żywieniowych.
Różnice kulturowe	Czym jest kultura? Wprowadzenie. Stereotypy i uprzedzenia. Główne orientacje kulturowe - G. Hofstede - R. Gesteland - E. Meyer. Komunikacja międzykulturowa. Komunikacja bezpośrednia i pośrednia. Bariery w komunikacji werbalnej. Komunikacja niewerbalna. Religia, wartości, postawy, zwyczaje – wpływ na biznes. Proces negocjacji międzykulturowych. Szok kulturowy.
Wprowadzenie do studiowania na kierunku	Ogólne informacje o WFiZ. Formalno-organizacyjno-prawne aspekty studiowania. Istota studiowania na wybranym kierunku studiów. Organizacja procesu kształcenia. Kultura akademicka i etyka studiowania. Działalność studencka, organizacje studenckie. Korzystanie z infrastruktury i zasobów w procesie uczenia się i pracy zespołowej. Zakres wsparcia w procesie uczenia się.
Alergie i nietolerancje pokarmowe	Podział niepożądanych reakcji na pokarm. Reakcje toksyczne. Nietolerancje pokarmowe enzymatyczne, farmakologiczne, idiopatyczne. Przyczyny, objawy, diagnostyka, leczenie, dietoterapia, suplementacja. Alergie IgE-zależne, typowe alergeny, znakowanie żywności. Reakcje krzyżowe. Zespół alergii jamy ustnej (OAS). Alergie IgE-niezależne: FPIAP, FPIES, FPE, eozynofilowe zapalenie przełyku (EoE). Przyczyny, objawy, diagnostyka, leczenie, dietoterapia, suplementacja. Choroby autoimmunologiczne na przykładzie: Hashimoto, AZS, celiakii.

	Zespół nieszczelnego jelita. Dieta rotacyjna, dieta przeciwzapalna.
	Omawianie przypadków pacjentów z objawami alergii i/lub nietolerancji pokarmowych. Diagnostyka, układanie zaleceń, produkty bezpieczne i niedozwolone.
	Omawianie przypadków pacjentów z objawami alergii i/lub nietolerancji pokarmowych. Przypadki wielochorobowości.
	Omawianie przypadków pacjentów z objawami alergii i/lub nietolerancji pokarmowych. Aspekt stresu i zdrowia społecznego.
	Omawianie sprawozdań z opisu przypadków pacjentów.
Analiza i ocena jakości żywności	Normy jakości żywności.
	Oznaczanie liczby nadtlenkowej i kwasowej w wybranych tłuszczach jadalnych, ocena sensoryczna produktów spożywczych.
	Oznaczanie zawartości azotynów w produktach mięsnych.
	Przygotowywanie i pobieranie próbek żywności do badań, etapy wstępne w analizie żywności.
	Metody analityczne stosowane w analizie żywności -metody miareczkowe i instrumentalne.
	Ocena jakości wyników analizy żywności, walidacja metod analitycznych.
	Metody stosowane w ocenie jakości żywności -analiza sensoryczna, metody fizyczne i chemiczne.
	Oznaczanie zawartości białka w wybranym produkcie spożywczym metodą Kjeldahla.
	Oznaczanie zawartości cukrów w wybranym produkcie spożywczym metodą Bertranda.
	Oznaczanie zawartości witaminy C w wybranym produkcie spożywczym metodą Tillmansa.
	Oznaczanie zawartości składników mineralnych w wybranym produkcie spożywczym metodą atomowej spektrometrii absorpcyjnej lub spektrofotometrycznie.
Anatomia człowieka	Osie i płaszczyzny ciała. Pojęcie osi i płaszczyzny strzałkowej, czołowej i poziomej, podział ciała względem tych płaszczyzn. Wybrane kierunki anatomiczne, wstęp do mianownictwa anatomicznego.
	Budowa układu pokarmowego i gruczołów: trzustka, wątroba, ślinianki.
	Budowa układu moczowo-płciowego; budowa nerki. Neuron jako jednostka strukturalna i funkcjonalna układu nerwowego; istota szara i istota biała w ośrodkowym układzie nerwowym.
	Rodzaje kości ze względu na kształt; budowa czaszki, kręgosłupa, szkieletu klatki piersiowej, obręczy kończyny górnej i dolnej oraz kończyny wolnej górnej i dolnej. Układ mięśniowy.
	Układ krążenia; budowa serca; duży i mały obieg krwi. Układ oddechowy; budowa zewnętrzna i wewnętrzna płuc.
	Szczegółowa budowa przewodu pokarmowego człowieka, praca ze schematami; układ dokrewny.
	Szczegółowa budowa układu moczowo-płciowego człowieka, praca ze schematami; układ nerwowy.
	Budowa makro i mikroskopowa mięśnia. Podział mięśni - klasyfikacja i rodzaje. Szkielet człowieka; szczegółowa budowa kości; budowa czaszki, praca ze schematami.

	Budowy układu krążenia i układu oddechowego, praca ze schematami. Budowa ścian naczyń tętniczych, żylnych i włosowatych. Aorta i jej główne odgałęzienia, żyły główne górna i dolna i ich najważniejsze dopływy. Drzewo oskrzelowe i oddechowe; budowa gardła, krtani, tchawicy.
Biochemia ogólna i żywności	Skład chemiczny i budowa komórki. Fotosynteza.
	Badanie destrukcyjnego wpływu kwasów, zasad, rozpuszczalników organicznych, wysokiej temperatury na przepuszczalność błon.
	Pomiar potencjału osmotycznego soku komórkowego metoda plazmolityczną.
	Wykrywanie w tkance roślinnej niektórych enzymów – lipaza.
	Wykrywanie w tkance roślinnej niektórych enzymów – dehydrogenaza.
	Proces fermentacji mlekowej.
	Aminokwasy i białka. Wzory.
	Koenzymy i witaminy. Wzory.
	Klasyfikacja aminokwasów z uwzględnieniem różnych kryteriów podziału.
	Podział węglowodanów.
	Lipidy.
	Energetyka reakcji biochemicznych.
	Aminokwasy, białka i peptydy. Przemiany związków azotowych.
	Enzymy.
	Koenzymy i witaminy.
	Kwasy nukleinowe i ich funkcje.
	Monosacharydy i ich przemiany. Sacharydy złożone - oligo- i polisacharydy.
Pomiar potencjału wody komórek bulwy ziemniaka.	
Porównanie przyrostów objętości i masy nasion białkowych, skrobiowych i tłuszczowych w czasie ich pęcznienia.	
Bioetyka i etyka zawodu dietetyka	Etyka – tradycja, podział, główne stanowiska. Etyczne problemy współczesności.
	Wybrane szkoły filozoficzno-etyczne, bioetyka i ekoetyka. Zakres problemów analizowanych przez etyków; znaczenie bioetyki w życiu zawodowym i codziennym.
	Zasady etyki medycznej
	Bioetyka – wprowadzenie; wybrane procedury medyczne i ich ujęcie w aspekcie moralności. Problem/dylemat moralny w pracy dietetyka.
	Przestrzeganie praw pacjenta jako powinność moralna dietetyka.
	Etyka badań naukowych.
	Socjokulturowe i etyczne korelaty zdrowia i choroby.
Chemia żywności	Zakres i rozwój chemii żywności – zakres chemii żywności, rozwój wiedzy o żywności, stan współczesny.
	Oznaczanie zawartości cukrów redukujących, ogółem i sacharozy. Metody analityczne i instrumentalne w analizie białek. Wyodrębnianie i analiza lipidów złożonych.
	Wykrywanie witamin i związków mineralnych w produktach spożywczych; oznaczanie zawartości wapnia w jogurtach. Oznaczanie zawartości witaminy C w cytrusach.
	Właściwości fizykochemiczne składników odżywczych wybranych produktów spożywczych. Białka mleka – wydzielanie i badanie właściwości kazeiny. Analiza kwasów tłuszczowych.
	Procesy psucia się żywności – jętczenie oksydacyjne i hydrolityczne. Zmiany właściwości tłuszczów pod wpływem ogrzewania. Badanie przebiegu procesu karmelizacji cukrów. Przebieg denaturacji białka.

	Woda jako składnik żywności – fizykochemiczne właściwości wody, woda jako rozpuszczalnik w układach biologicznych, woda wewnątrzkomórkowa, aktywność wody, woda pitna.
	Budowa i skład chemiczny żywności. Klasyfikacja, budowa oraz właściwości fizyczne i chemiczne mono- i polisacharydów, właściwości funkcjonalne. Lipidy (tłuszcze) – klasyfikacja i właściwości fizyczne oraz chemiczne, charakterystyka tłuszczów jadalnych. Białka – budowa i właściwości – struktura, funkcjonalne właściwości białek, charakterystyka białek głównych surowców żywnościowych.
	Składniki mineralne – budowa chemiczna, występowanie i właściwości, zawartość w żywności. Witaminy – witaminy rozpuszczalne w tłuszczach, witaminy rozpuszczalne w wodzie, budowa chemiczna, właściwości, występowanie. Niebezpieczne składniki żywności – alergeny, składniki mutagenne i rakotwórcze, skażenia żywności.
	Charakterystyka składników bioaktywnych. Błonnik pokarmowy, oligosacharydy, związki fenolowe, fitoestrogeny, betalainy, glukozynolany, fityniany, karotenoidy, sterole roślinne, niezbędne nienasycone kwasy tłuszczowe, bioaktywne peptydy uwalniane z białek żywności. Probiotyki i prebiotyki. Substancje stosowane w produkcji żywności niskokalorycznej. Surowce i technologia żywności prozdrowotnej. Żywność fermentowana. Nowoczesne metody stosowane w przetwarzaniu i utrwalaniu żywności prozdrowotnej. Żywność prozdrowotna w świetle norm prawnych.
	Reakcje chemiczne przebiegające podczas przechowywania i przetwórstwa. Skażenie żywności.
	Wybrane metody analizy środków spożywczych (analiza chemiczna, mikrobiologiczna, sensoryczna. Regulamin pracowni, przepisy BHP.
	Techniki pracy laboratoryjnej. Jakościowa i ilościowa analiza substancji chemicznych. Obliczenia chemiczne. Zasady pobierania próbek żywności do analiz; mineralizacja i ekstrakcja próbek pochodzenia naturalnego.
	Oznaczanie zawartości wody w żywności. Badanie twardości wody. Wybrane składniki żywności i ich reakcje charakterystyczne.
Dietetyka pediatryczna	Żywienie kobiet ciężarnych. Żywienie kobiet w okresie laktacji.
	Rozwój dziecka i ocena stanu odżywienia.
	Żywienie naturalne niemowląt i małych dzieci
	Żywienie dzieci starszych oraz młodzieży – specyfika żywienia w zależności od wieku, kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.
	Otyłość i zespół metaboliczny - zasady żywienia.
	Żywienie dzieci w chorobach nerek
	Żywienie w wybranych chorobach metabolicznych
	Żywienie dzieci w przypadku wybranych nietolerancji pokarmowych
Diety alternatywne	Rodzaje diet stosowanych w żywieniu człowieka zdrowego i chorego
	Diety alternatywne stosowane w profilaktyce chorób cywilizacyjnych
	Dieta ketogeniczna charakterystyka i wpływ na zdrowie
	Dieta niskowęglowodanowa i wysokobiałkowa charakterystyka i ich wpływ na zdrowie
	Popularność diet alternatywnych i ich wpływ na zdrowie człowieka
	Podstawy prawne prowadzenia działalności gospodarczej. Etapy zakładania, prowadzenia i likwidacji działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza w dietetyce	Podstawowe pojęcia ekonomiczne dla przedsiębiorców, podstawy makro i mikro - ekonomiczne. Podstawowe zasady współpracy z urzędami skarbowym oraz ZUS.
	Zalety i wady wykonywania zawodu dietetyka w formie działalności gospodarczej w porównaniu z wykonywaniem zawodu w formie umowy o pracę.
	Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach i rozwiązywanie konfliktów.
	Metody analizy przychodów i rachunku kosztów w przedsiębiorstwach. Mechanizmy finansowania wybranych elementów systemu ochrony zdrowia
Edukacja zdrowotna i żywieniowa	Cele i zadania edukacji żywieniowej. Podstawy prawne i teoretyczne edukacji zdrowotnej i żywieniowej. Organizacja poradnictwa żywieniowego
	Metodyka edukacji żywieniowej. Interaktywne metody przekazywania wiedzy. Komunikowanie interpersonalne w edukacji żywieniowej i poradnictwie dietetycznym
	Edukacja żywieniowa dzieci i młodzieży. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. Edukacja żywieniowa w jednostkach opieki zdrowotnej
	Wpływ środków masowego przekazu na żywieniu człowieka. Ocena rzetelności medialnych informacji prozdrowotnych. Analiza treści reklam produktów spożywczych
	Mechanizmy kształtowania postaw i zachowań żywieniowych. Determinanty przyrodnicze, kulturowe, religijne i ekonomiczne w planowaniu prawidłowego żywienia. Psychologiczne i społeczne uwarunkowania zachowań żywieniowych.
	Edukacja zdrowotna w różnych środowiskach. Edukacja żywieniowa w rodzinie, przedszkolu, szkole.
	Charakterystyczne zachowania żywieniowe młodzieży. Etapy edukacji żywieniowej młodzieży. Czynniki warunkujące zmianę postaw wobec żywności i żywienia u młodzieży
Ergonomia i higiena pracy dietetyka	Regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe źródła prawa w Polsce i Unii Europejskiej dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe definicje z zakresu prawa pracy.
	Etapy rozwoju zawodowego człowieka. Fizjologiczne aspekty pracy. Higiena pracy. Pomiar obciążenia pracą fizyczną i psychiczną. Rodzaje zmęczenia.
	Definicje, cele, zakres i rodzaje ergonomii. Podstawowy układ ergonomiczny. Czynniki materialne środowiska pracy.
	Rodzaje zagrożeń występujących w procesie pracy. Przyczyny wypadków przy pracy i postępowanie powypadkowe. Choroby zawodowe - przyczyny i sposoby zapobiegania.
	Definicje wypadków, okoliczności i przyczyny charakterystycznych wypadków oraz związana z nimi profilaktyka.
	Psychospołeczne i organizacyjne aspekty pracy dietetyka (modele podejścia do pracy, sposoby motywacji, style kierowania).
Farmakologia i farmakoterapia	Wprowadzenie do zagadnień z zakresu farmakokinetyki. Definicja leku, rodzaje leków ze względu na pochodzenie, formy farmaceutyczne leków, drogi podawania. Losy leków w organizmie wyjaśnienie zjawisk dystrybucji, biotransformacji, wydalania leków z organizmu oraz określenie czynników modulujących te przemiany.

	Farmakoterapia dzieci i osób starszych. Suplementacja witamin u dzieci i osób starszych.
	Wprowadzenie do zagadnień z zakresu farmakodynamiki leków. Interakcje farmakodynamiczne – mechanizmy, skutki, przykłady. Wyjaśnienie mechanizmów działania leków. Omówienie problematyki toksyczności leków, w tym występowania działań niepożądanych. Wpływ interakcji na skuteczność terapii. Wyjaśnienie zjawiska okna terapeutycznego.
	Leki OTC. Suplementy diety. Nutraceutyki.
	Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe. Leki wpływające na ośrodkowy układ nerwowy (psychotropowe, nasenne i uspokajające, stosowane w chorobach neurodegeneracyjnych).
	Uzależnienie lekowe. Farmakoterapia uzależnienia od nikotyny, alkoholu, opiatów. Interakcje leków z alkoholem. Farmakoterapia uzależnień.
	Cukrzyca – metody leczenia, stosowane leki. Leki stosowane w chorobach układu pokarmowego. Leczenie chorób metabolicznych.
	Farmakoterapia otyłości. Anoreksja, bulimia – metody leczenia niedożywienia. Profil farmakokinetyczny i farmakodynamiczny żywienia do- i pozajelitowego.
	Chemioterapia nowotworów i działania niepożądane. Leki immunosupresyjne – wskazania do stosowania, interakcje z żywnością.
	Terapia stanów nagłych i postępowanie farmakologiczne w ostrych zatruciach lekami. Wpływ farmakoterapii i składników pokarmowych na wyniki badań diagnostycznych.
Fizjologia człowieka	Wprowadzenie, terminologia fizjologiczna. Podstawowe pojęcia w naukach fizjologicznych tj. organizm, narząd, układy narządów, tkanka, komórka. Układ krwiotwórczy. Morfologia, właściwości i funkcje krwi. Rodzaje i funkcje białek osocza krwi. Erytrocyty. Hemostaza, hemaotopeza. Grupy krwi, konflikt serologiczny.
	Rola nerek w utrzymaniu wolemii. Inwazyjne i bezinwazyjne monitorowanie ciśnienia tętniczego. Pomiar ciśnienia tętniczego metodą osłuchową przy zastosowaniu różnego typu ciśnieniomierzy. Test Ruffiera i test ortostatyczny.
	Układ pokarmowy. Dlaczego żołądek nie trawi sam siebie? Wykonanie testu kasetkowego wykrywającego przeciwciała <i>Helicobacter pylori</i> z krwi włośniczkowej. Układ wrotny wątroby.
	Zasady odruchowego działania układu nerwowego. Odruchy warunkowe i bezwarunkowe. Badanie odruchów fizjologicznych. Badanie neurologicznych funkcji.
	Badania czynnościowe układu oddechowego. Spirometria. Pulsoksymetria jako nieinwazyjna metoda badania gazometrycznego.
	Mechanizm czucia smaku i powonienia - droga smakowa i węchowa. Lokalizacja receptorów smakowych na języku - "mapa smakowa". Regulacja hormonalna łaknienia (insulina, glukagon, leptyna, grelina, oś podwzgórze–przysadka–nadnercza).
	Badanie moczu metodą paskową oraz wykorzystanie domowych testów diagnostycznych w ocenie wybranych parametrów fizjologicznych. Ocena mikroalbuminurii metoda paskową. Ocena ryzyka sercowo-naczyniowego w praktyce dietetyka.
	Elektrostymulacja mięśni (EMS)- zastosowanie medyczne i pozamedyczne. Elektrostymulatory mięśni dna miednicy. Nietrzymanie moczu.

	Równowaga kwasowo - zasadowa krwi (bufory, rola płuc i nerek, wpływ diety). Gospodarka wodno-elektrolitowa (układ RAA, ADH, sód, potas, wapń).
	Fizjologia układu mięśniowego – mechanizm powstawania DOMS, metabolizm kreatyny i kreatyniny. Wpływ hormonów anabolicznych, suplementacji kreatyną i terapii testosteronowej na funkcjonowanie mięśni.
	Funkcje układu wydalniczego i ich znaczenie dla organizmu. Fizjologia wydalania moczu. Układ RAA. Układ płciowy. Cykl menstruacyjny. Zapłodnienie i implantacja komórki jajowej.
	Czynność układu oddechowego.
	Charakterystyka pracy układu pokarmowego. Funkcja. Procesy trawienne. Narządy zmysłów.
	Mechanizm skurczu włókien mięśniowych. Pobudliwość i powstanie pobudzenia. Synapsy. Rodzaje skurczów mięśniowych.
	Funkcja układu krążenia. Fizjologia serca.
	Charakterystyka funkcji układu nerwowego centralnego i obwodowego. Czynność mózgu, mózdzku, rdzenia kręgowego. Łuk odruchowy.
	Kontrola środowiska wewnętrznego. Czynność gruczołów dokrewnych. Homeostaza, mechanizmy pozwalające na jej utrzymanie.
	Metody oznaczania lipidogramu i poziomu glukozy we krwi. Wartości prawidłowe. Nowe techniki monitorowania glikemii. Wyliczenie BMI i HR. Wykorzystanie kalkulatorów SCORE2.
Higiena i toksykologia żywności	Higiena produkcji żywności. Zanieczyszczenie żywności i ryzyko zdrowotne - zasady analizy ryzyka i badań toksykologicznych.
	Prawo unijne w zakresie bezpieczeństwa żywności.
	Substancje antyodżywcze występujące w żywności oraz substancje celowo dodawane do żywności.
	Zanieczyszczenia chemiczne żywności, substancje toksyczne, metale ciężkie. Zanieczyszczenia żywności dioksynami, polichlorobifenylami.
	Zanieczyszczenia żywności antybiotykami, lekami weterynaryjnymi, sterydami.
	Zanieczyszczenia żywności pochodzenia biologicznego. Zanieczyszczenia pochodzenia roślinnego: pestycydy, azotany.
	Skażenia radiologiczne żywności. Wpływ procesów technologicznych na zanieczyszczenie żywności.
Interakcje leków z żywnością	Czynniki wpływające na działanie leków. Transport przez błony biologiczne. Wiązanie leków z białkami osocza. Farmakokinetyka leków.
	Mechanizmy działania leków. Sposoby wprowadzania leków do organizmu oraz ich wchłanianie. Działania niepożądane. Toksyczność leków.
	Interakcje farmakokinetyczne leków (lek-lek). Mechanizmy interakcji leków. Kliniczne aspekty interakcji leków.
	Farmakokinetyka leków a żywność. Cytochrom P-450. Interakcje lek - żywność. Wpływ nieprawidłowego stanu odżywienia na ryzyko występowania interakcji.
	Interakcje leków z ziołami. Interakcje leków z suplementami diety.
	Wybrane interakcje leków.
	Wpływ leków na stan odżywienia chorego. Produkty lecznicze modulujące apetyt. Wpływ leków na przemiany składników pożywienia w organizmie.

	<p>Efekty farmakologiczne alkoholu, metabolizm, przyczyny interakcji leków z alkoholem, zmiany działania leków przez alkohol. Przykłady interakcji farmakodynamicznych oraz farmakokinetycznych leków z alkoholem</p> <p>Działania niepożądane leków: polekowe zaburzenia OUN, polekowe zaburzenia układu pokarmowego i moczowego, zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej, polekowe zaburzenia układu krwionośnego, krążenia.</p>
Kliniczny zarys chorób	<p>Postępowanie w chorobach hematologicznych. Niedokrwistości. Zaburzenia w układzie hemostazy.</p> <p>Choroby rozrostowe układu krwiotwórczego i układu chłonnego. Postępowanie dietetyczne w chorobach hematoonkologicznych.</p> <p>Choroba nowotworowa – ogólna charakterystyka, obraz kliniczny, wpływ na stan odżywienia.</p> <p>Choroby układu pokarmowego: ogólna charakterystyka, obraz kliniczny, wpływ na stan odżywienia.</p> <p>Zaburzenia odżywiania-wybrane choroby żywieniowo-zależne. Nadwaga i otyłość jako epidemia współczesnej cywilizacji.</p> <p>Cukrzyca i zespół metaboliczny. Obraz kliniczny poszczególnych typów cukrzycy. Diagnostyka i powikłania.</p> <p>Choroby układu sercowo-naczyniowy: obraz kliniczny, podstawy postępowania.</p> <p>Choroby układu oddechowego: obraz kliniczny, podstawy postępowania.</p> <p>Choroby nerek i dróg moczowych: obraz kliniczny, podstawy postępowania.</p>
Mikrobiologia ogólna i żywności	<p>Charakterystyka mikroorganizmów - bakterie, wirusy, bakteriofagi.</p> <p>Interakcje mikrobioty z układem nerwowym i narządami wewnętrznymi.</p> <p>Pożywki do hodowli drobnoustrojów. Hodowle drobnoustrojów, techniki posiewania, otrzymywanie czystych kultur.</p> <p>Pomiary liczby komórek w środowisku.</p> <p>Grzyby drożdżopodobne i pleśniowe – charakterystyka.</p> <p>Mikrobiota fizjologiczna człowieka. Wpływ odżywiania na mikrobiotę jelit.</p> <p>Wpływ czynników środowiskowych na drobnoustroje.</p> <p>Wykorzystanie drobnoustrojów w przemyśle spożywczym.</p> <p>Charakterystyka mikrobiologiczna surowców i produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.</p> <p>Zagrożenia mikrobiologiczne w żywności.</p> <p>Co dietetyk powinien wiedzieć o antybiotykach.</p> <p>Probiotyki.</p>
Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia	<p>Metody oceny sposobu żywienia - omówienie metod ilościowych, jakościowych oraz jakościowo-ilościowych. Analiza zasad wyboru, zalet i ograniczeń każdej z metod.</p> <p>Analiza niedoborów składników odżywczych w diecie i sposobów ich zapobiegania w przypadku osób z chorobami metabolicznymi i wybranych grupy osób (osoby starsze, osoby na diecie wegetariańskiej i wegańskiej, kobiety w ciąży i karmiące piersią, dzieci w wieku szkolnym, osoby aktywne fizycznie).</p> <p>Nowoczesne technologie wykorzystywanych do oceny sposobu żywienia, obejmujących zarówno aplikacje mobilne, jak i urządzenia wspomagające monitorowanie diety i aktywności fizycznej.</p> <p>Analiza indywidualnego sposobu żywienia i przypadków z gabinetu dietetyka – omówienie sposobu żywienia na podstawie 3-dniowego dzienniczka żywieniowego. Identyfikacja błędów i propozycja modyfikacji</p>

	<p>zgodnych z aktualnymi normami i zaleceniami żywieniowymi. Omówienie roli badań biochemicznych w diagnostyce i dietoterapii zaburzeń odżywiania - związanych z utratą masy ciała oraz ze wzrostem masy ciała.</p> <p>Metody oceny stanu odżywiania. Omówienie i rola wywiadu chorobowo-żywieniowego, związanego ze stylem życia, badania fizykalnego, pomiarów antropometrycznych oraz analiz biochemicznych. Przedstawienie skal oceny stanu odżywiania – ankiet do badania przesiewowego i do oceny stopnia odżywiania.</p> <p>Ankieta żywieniowo-chorobowa, jako ocena stanu odżywiania pacjenta. Ryzyko występowania niedoborów pokarmowych lub ryzyko wystąpienia zaburzeń odżywiania u pacjentów.</p> <p>Metody oceny niedożywienia i jego stopnia – charakterystyka rodzajów niedożywienia (marasmus, kwashiorkor, postać mieszana), sarkopenii i kacheksji. Czynniki ryzyka i grupy szczególnie narażone na niedożywienie. Rola wybranych wskaźników biochemicznych w diagnostyce niedożywienia. Przegląd jednostek chorobowych zwiększających ryzyko niedożywienia, w tym zaburzeń odżywiania oraz omówienie działań profilaktycznych w różnych grupach populacyjnych.</p> <p>Omówienie najważniejszych skal oceny stanu odżywiania – ankiety do badania przesiewowego i do oceny stopnia odżywiania (Mini Nutritional Assessment MNA i Nutritional Risk Screening 2002 NRS 2002). Interpretacja wyników, znaczenie kliniczne oraz ryzyko komplikacji związane z niedożywieniem. Omówienie zasad badania fizykalnego w gabinecie dietetycznym.</p> <p>Wpływ chorób na stan odżywiania oraz ocena stanu odżywiania u pacjentów z różnymi schorzeniami (zaburzenia gospodarki węglowodanowej, cukrzyca, zaburzeń gospodarki lipidowej, chorób układu pokarmowego, osteoporozy, niedokrwistości). Omówienie wpływu chorób na zapotrzebowanie na energię i składniki odżywcze. Omówienie leków oraz grupy leków wpływających na spożycie żywności.</p> <p>Niedobory i nadmiary składników odżywczych. Omówienie klinicznych objawów niedoborów i nadmiarów składników odżywczych.</p>
Ochrona i promocja zdrowia	<p>Definicje promocji zdrowia, modele uwarunkowań zdrowia z właściwych podziałem. Wybrane grupy determinantów w kontekście oddziaływania na populację. Promocja zdrowia jako strategia rozwiązywania problemów zdrowotnych na różnych poziomach struktur społecznych.</p> <p>Środowiska wspierające zdrowie. Polityka zdrowotna państwa jako element składowy promocji zdrowia. Rola i działania z zakresu promocji zdrowia na szczeblu lokalnym. Zachowania zdrowotne i czynniki kształtujące stan zdrowia społeczeństwa.</p> <p>Zasady tworzenia programu promocji zdrowia oraz celów w programie promocji zdrowia. Metody ewaluacji programów promocji zdrowia. Interdyscyplinarność zespołu realizatorów programu promocji zdrowia.</p> <p>Wybrane programy promocji zdrowia z uwzględnieniem poszczególnych elementów ich konstrukcji. Narzędzia ewaluacji programu promocji zdrowia. Modele oceny jakości programu promocji zdrowia.</p> <p>Metody działań promocyjnych, profilaktycznych podejmowanych wobec osób w różnym wieku oraz osób mających wpływ na zdrowie.</p> <p>Edukacja zdrowotna jako pole wykorzystania zasad skutecznej komunikacji. Efektywna komunikacja interpersonalna w promocji zdrowia.</p>
Organizacja pracy dietetyka	<p>Korzyści z organizacji pracy i organizacji pracy. Elementy dobrej organizacji pracy, narzędzia skutecznej strategii organizacji pracy</p>

	Organizacja stanowiska pracy dietetyka w różnych zakładach pracy. Specyfikacja wykonywania zawodu w różnych zespołach zadaniowych i terapeutycznych
	Teorie zarządzania czasem pracy, metody wspierające efektywność wykonywania zadań
	Projektowanie stanowiska pracy zgodnie z zasadami ergonomii. Definiowanie zakresu prac na poszczególnych stanowiskach.
	Zachowanie pracownika w miejscu pracy, konflikty i relacje interpersonalne w środowisku zawodowym, mobbing.
Parazytologia	Pojęcia parazytologiczne, rodzaje interakcji biocenotycznych, charakterystyka układu pasożyt-żywiciela.
	Biologia, cechy morfologiczne i systematyka pasożytów.
	Adaptacje pasożytów do rozwoju w organizmie żywiciela.
	Chorobotwórcze oddziaływanie pasożytów na organizm żywiciela.
	Postępowania dietetyczne w chorobach pasożytniczych. Badania laboratoryjne przeprowadzane w trakcie pojawienia się tych chorób.
	Diagnostyka laboratoryjna w parazytologii: rodzaje materiału, sposoby pobierania, utrwalenia i przechowywania materiału do badań parazytologicznych. Rodzaje metod diagnostycznych używanych w celu identyfikacji pasożytów.
	Badania mikroskopowe i serologiczne w diagnostyce parazytologicznej.
	Choroby pasożytnicze w Polsce i na świecie oraz drogi zarażenia, profilaktyka. Zagrożenia ze strony najbardziej niebezpiecznych gatunków pasożytów. Zagrożeniami zarażeniem pasożytami podczas wyjazdów do krajów tropikalnych.
Sposoby ograniczania rozprzestrzeniania zakażeń pasożytniczych przez żywność z uwzględnieniem dokonywania zakupu i przechowywania produktów żywnościowych, przygotowywania i serwowania posiłków oraz utylizacji resztek.	
Pierwsza pomoc przedmedyczna	Bezpieczeństwo ratownika i ocena sytuacji zdarzenia - zabezpieczenie miejsca zdarzenia, cena przytomności i oddechu u poszkodowanego, wezwanie pomocy – prawidłowe przekazywanie informacji dyspozytorowi.
	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (RKO) -ćwiczenia RKO na fantomach, prawidłowa technika uciśnień klatki piersiowej i wentylacji, symulacja nagłego zatrzymania krążenia.
	Zadławienia – działania ratownicze u dorosłych i dzieci, technika uderzeń między łopatkami i uciśnień nadbrzusza (Heimlicha), symulacja zadławienia u niemowlęcia.
	Postępowanie w przypadku krwotoków i ran - zakładanie opatrunków uciskowych i indywidualnych, tamowanie krwotoków z kończyn i głowy, działania przeciwwstrząsowe.
	Postępowanie w stanach nagłych - zawał mięśnia sercowego, udar mózgu, padaczka i stan padaczkowy, śpiączka cukrzycowa, ocena objawów i udzielanie wsparcia do czasu przyjazdu ZRM.
	Obrażenia termiczne, chemiczne, elektryczne - ocena ciężkości urazów, procedury postępowania i zasady udzielania pomocy doraźnej w zależności od obrażeń.
	Urazy narządu ruchu - zasady unieruchomienia uszkodzeń narządu ruchu.
Podstawy diagnostyki laboratoryjnej	Wprowadzenie do diagnostyki laboratoryjnej. Pojęcie "normy", wartości referencyjnych wybranych parametrów.

	Oznaczanie wybranych enzymów, hormonów, metabolitów w ocenie układu pokarmowego. Zmiany wyników zależne od rodzaju stosowanych diet.
	Czynniki wpływające na wynik badania laboratoryjnego. Rodzaje materiału biologicznego wykorzystywanego w diagnostyce laboratoryjnej.
	Badania diagnostyczne z zakresu hematologii, koagulologii, biochemii i analityki ogólnej.
	Diagnostyka laboratoryjna zaburzeń gospodarki białkowej, węglowodanowej, lipidowej i zaburzeń bilansu energetycznego organizmu. Diagnostyka i monitorowanie terapii chorób metabolicznych: cukrzyca, miażdżycza, otyłość.
	Parametry wykorzystywane w diagnostyce laboratoryjnej schorzeń przewodu pokarmowego i zaburzeń wchłaniania.
	Podstawowe metody i aparatura stosowane w diagnostyce laboratoryjnej. Sposoby pobierania materiału biologicznego.
	Ocena czułości, swoistości i interferencji testów diagnostycznych.
	Ocena przypadków klinicznych z wykorzystaniem badań diagnostycznych z zakresu koagulologii, biochemii i analityki ogólnej.
	Ocena przypadków klinicznych z wykorzystaniem badań diagnostycznych z zakresu hematologii. Ocena równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz stanu nawodnienia organizmu.
Podstawy dietetyki	Zasady prawidłowego odżywiania człowieka. Zasady planowania i monitorowania sposobu żywienia ludzi chorych. Ustalanie zapotrzebowania na energię osób chorych. Zasady komponowania jadłospisów dietetycznych oraz konstruowania racji pokarmowych, z wykorzystaniem technik i narzędzi komputerowych.
	Porównanie jadłospisów opartych na różnych modelach diet (np. DASH vs. dieta śródziemnomorska) – analiza wartości odżywczych, walorów zdrowotnych oraz potencjału zastosowania u wybranych pacjentów. Praca z programem dietetycznym.
	Przeprowadzanie wywiadu z pacjentem (medyczny, żywieniowy, stylu życia). Obliczenia dietetyczne (BMI, WHR, PPM, CPM, stopień redukcji). Ocena stanu odżywienia osób chorych oraz elementy oceny stanu klinicznego.
	Rodzaje diet leczniczych i ich charakterystyka w oparciu o modyfikację zawartości składników pokarmowych i modyfikację konsystencji.
	Zalecenia i standardy postępowania dietetycznego w otyłości, miażdżycy, cukrzycy, niedokrwistości, osteoporozie, chorobach przewodu pokarmowego, ostrych i przewlekłych chorobach wątroby i pęcherzyka żółciowego, chorobach układu moczowego i chorobach nowotworowych.
	Charakterystyka wybranych diet o udowodnionym działaniu profilaktycznym i terapeutycznym: dieta śródziemnomorska, dieta DASH, dieta MIND, dieta ketogeniczna.
	Praktyczne obliczanie zapotrzebowania energetycznego i składników odżywczych z użyciem programów dietetycznych (np. kcalmar); analiza i ocena jadłospisów pacjentów z użyciem narzędzi komputerowych i porównanie ich z normami żywieniowymi.
	Symulacja przeprowadzania wywiadu żywieniowego i stylu życia z pacjentem (grupowo), wykonanie obliczeń antropometrycznych i dotyczących zapotrzebowania energetycznego (BMI, WHR, PPM, CPM) oraz interpretacja uzyskanych wyników pod kątem potrzeb dietetycznych.

	<p>Przypadki kliniczne – opracowanie zaleceń dietetycznych z uwzględnieniem modyfikacji składników odżywczych i konsystencji posiłków (np. dla pacjenta z chorobą nowotworową lub po operacji przewodu pokarmowego). Praca na opisach przypadków.</p> <p>Analiza rzeczywistych przypadków pacjentów z różnymi jednostkami chorobowymi – opracowanie zaleceń dietetycznych na podstawie aktualnych wytycznych i norm, praca w grupach nad planem żywienia dla konkretnych chorób: otyłości, miażdżycy, cukrzycy, niedokrwistości, osteoporozy, chorób przewodu pokarmowego, ostrych i przewlekłych chorób wątroby i pęcherzyka żółciowego, chorób układu moczowego</p>
Podstawy dietoprofilaktyki i dietoterapii	<p>Choroby cywilizacyjne - rodzaje, epidemiologia, czynniki ryzyka, pojęcie obciążenia allostatycznego i roli stresu.</p> <p>Zaburzenia gospodarki węglowodanowej: insulinooporność, cukrzyca t2 - epidemiologia, przyczyny, objawy, leczenie, dietoterapia, styl życia. Profilaktyka i leczenie.</p> <p>Choroba otyłościowa i zespół metaboliczny - epidemiologia, przyczyny, objawy, leczenie, dietoterapia, styl życia. Profilaktyka i leczenie.</p> <p>Choroby autoimmunologiczne (np RZS, toczeń, zapalenie wątroby) - epidemiologia, przyczyny, objawy, leczenie, dietoterapia, styl życia. Profilaktyka i leczenie.</p> <p>Miażdżyca, nadciśnienie i choroby serca - epidemiologia, przyczyny, objawy, leczenie, dietoterapia, styl życia. Profilaktyka i leczenie.</p> <p>Dysbioza, SIBO, stany zapalne jelit - epidemiologia, przyczyny, objawy, leczenie, dietoterapia, styl życia. Profilaktyka i leczenie.</p> <p>Przegląd pogramów profilaktycznych chorób cywilizacyjnych w Polsce. Analiza zalet i wad różnych diet.</p>
Podstawy genetyki	<p>Struktura i funkcja komórki, cykl komórkowy i jego regulacja, podział komórek, transport międzykomórkowy.</p> <p>Praktyczne zastosowanie i wykorzystanie genetyki w laboratoryjnym oznaczeniu materiału genetycznego, diagnostyka chorób genetycznych, elektroforeza, PCR, NGS, zasada sekwencjonowania genomu.</p> <p>Materiał genetyczny komórek i jego ekspresja. Replikacja, transkrypcja, translacja i sterowanie tymi procesami.</p> <p>Struktura i funkcja genów i chromosomów; zmienność genetyczna, jej wykrywanie i mechanizmy naprawy DNA; Mutacje</p> <p>Różnicowanie się i specjalizacja komórek; komórki macierzyste, starzenie się komórek i organizmów, śmierć komórek.</p> <p>Kompartimentacja komórki - struktura i funkcja komórki pro i eukariotycznej.</p> <p>Połączenia międzykomórkowe, sygnalizacja i oddziaływania typu komórka-komórka, komórka macierz zewnątrzkomórkowa.</p> <p>Genom człowieka, budowa i funkcje kwasów nukleinowych, chromatyny, chromosomów, genów; ekspresja genów i regulacja aktywności genów u człowieka, modyfikacje potranskrypcyjne i potranslacyjne; chaperony i ich znaczenie dla funkcjonowania komórek. Genom mitochondrialny i jego znaczenie w regulacji funkcjonowania komórek.</p> <p>Genetyka mendlowska, geny sprzężone z płcią, geny sprzężone, mapy genów; dziedziczenie pozachromosomowe i zjawiska epigenetyczne; mutacje - rodzaje, mechanizmy powstawania, polimorfizm. Dziedziczenie grup krwi układu ABO, Rh i MN. Budowa antygenów układów grupowych krwi.</p> <p>Wybrane patologie o podłożu genetycznym.</p>

Podstawy immunologii	Budowa i funkcje układu odpornościowego. Komórki biorące udział w reakcjach immunologicznych.
	Immunologiczne podłoże chorób nowotworowych. Immunologia ciąży i przeszczepów narządowych.
	Odporność immunologiczna swoista i nieswoista
	Główny układ zgodności tkankowej (MHC) i jego znaczenie medyczne.
	Odpowiedź immunologiczna - rodzaje, mechanizmy działania.
	Immunopatologia stanów zapalnych.
	Nadwrażliwości, reakcje alergiczne - patogenezą i patomechanizm. Przebieg odpowiedzi immunologicznej na alergen.
	Diagnostyka alergologiczna. Choroby przewodu pokarmowego o podłożu alergicznym.
	Choroby autoimmunizacyjne manifestujące się objawami pokarmowymi.
	Diagnostyka laboratoryjna chorób o podłożu immunologicznym. Reakcje antygen-przeciwciała i ich wykorzystanie w diagnostyce laboratoryjnej. Możliwe źródła interferencji i wyników fałszywie dodatnich lub ujemnych.
Podstawy żywienia człowieka	Pojęcia z zakresu nauki o żywieniu. Normy żywienia dla populacji Polski.
	Znaczenie składników odżywczych, mineralnych oraz witamin w organizmie – ich rola, objawy niedoboru, źródła w pożywieniu.
	Obliczanie zapotrzebowania na składniki odżywcze, mineralne oraz witaminy w organizmie. Praca z tabelami wartości odżywczych i case study.
	Przemiany energetyczne w organizmie, znaczenie podstawowej i całkowitej przemiany materii, wartości odżywczej pożywienia i bilansu energetycznego.
	Obliczanie podstawowej i całkowitej przemiany materii, wartości odżywczej pożywienia i bilansu energetycznego.
	Mechanizmy regulacyjne dotyczący bilansu wodnego oraz mechanizmy głodu i sytości.
	Zasady planowania żywienia różnych grup ludności.
Pomiary antropometryczne	Przedmiot i zastosowania antropometrii. Historia rozwoju antropometrii. Cel i ważkość pomiarów antropometrycznych.
	Pomiary masy ciała oraz obliczanie i interpretacja wskaźnika BMI w korelacji ze stanem i wiekiem pacjenta; siatki centylowe BMI. Pomiar wzrostu osób o prawidłowej i nieprawidłowej postawie, pomiar obwodów (talia, biodra, przedramię, ramię, udo, łydka); wskaźniki antropometryczne.
	Bioimpedancja - zagadnienia teoretyczne, sposób pomiaru, omówienie najnowszej aparatury pomiarowej oraz innych/ alternatywnych urządzeń oraz sposobów pomiaru składu ciała.
	Bioimpedancja - sposób interpretacji otrzymanych wyników. Badanie fizykalne: PGSGA - omówienie i zastosowanie.
	Somatotypy wg typologii Sheldona: omówienie różnych typologii z uwzględnieniem różnic w budowie ciała oraz różnic w zapotrzebowaniu kalorycznym.
	Omówienie typologii Wankego wraz z interpretacją wskaźników tej metody.
	Technika pomiarów antropometrycznych: pomiary wzrostu oraz obwodów. Obliczanie wskaźników. Interpretacja wyników. Technika pomiarów antropometrycznych: pomiary fałdów skórno-tłuszczowych fałdomierzem profesjonalnym (Harpenten) oraz jego tanim

	<p>odpowiednikiem. Obliczanie wskaźników. Porównanie i interpretacja wyników.</p> <p>Bioimpedancja: nauka pomiaru bioimpedancyjnego. Wskazanie i omówienie błędów pomiarowych. Interpretacja i omówienie uzyskanych wyników.</p> <p>Somatotypy: pomiary długości różnych części ciała miarką oraz cyrklem obwodowym. Obliczanie wskaźników wg. typologii Wankego. Omówienie i interpretacja uzyskanych wyników.</p>
Praktyka zawodowa I	<p>Wprowadzenie w podstawy prawne i przedmiot działalności placówki - status prawny, struktura własnościowa, przedmiot i zakres działalności, misja, strategia placówki.</p> <p>Wykonywanie zleconych zadań zawodowych i konsultacje z zakładowym opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań i ich wyników.</p> <p>Zaznajomienie ze strukturą organizacyjną, zasadami funkcjonowania, celami, uprawnieniami decyzyjnymi i zakresem odpowiedzialności.</p> <p>Przestrzeganie zasady RODO, BHP i PPOŻ na stanowisku pracy.</p> <p>Zapoznanie ze standardami i regulaminem pracy.</p> <p>Obserwowanie interakcji przełożony – podwładny, procesów komunikowania interpersonalnego w instytucji, ich prawidłowości i zakłóceń.</p> <p>Zapoznanie z eksploatacją urządzeń występujących w instytucji.</p> <p>Tworzenie i weryfikowanie prostych dokumentów typowych dla działalności instytucji.</p> <p>Pozyskiwanie, analiza i przetwarzanie danych i informacji z zastosowaniem dostępnych metod i narzędzi.</p> <p>Zapoznanie z procedurami, instrukcjami, dokumentacją, terminologią branżową w komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej przedsiębiorstwa.</p>
Prawo i ekonomika w ochronie zdrowia	<p>Definicja prawa, źródła prawa, ekonomika ochrony zdrowia; syntetyczne mierniki oceny stanu zdrowia; analizy ekonomiczne w ochronie zdrowia.</p> <p>Marketing i promocja w ochronie zdrowia – podstawy prawne, ograniczenia, cele i instrumenty.</p> <p>Rynek w ochronie zdrowia. Popyt, podaż, równowaga rynkowa, mechanizm rynkowy. Rynek świadczeń zdrowotnych – możliwości i ograniczenia, interwencjonizm państwowy.</p> <p>Systemy organizacji i finansowania ochrony zdrowia. Syntetyczna ocena funkcjonowania systemów ochrony zdrowia. Ekonomia i efektywność świadczeń zdrowotnych – aspekty prawne.</p> <p>System ochrony zdrowia w Polsce. Zasady systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, konstytucyjna gwarancja prawa do ochrony zdrowia.</p> <p>Regulacje prawne prowadzenia działalności leczniczej w Polsce oraz zasady finansowania podmiotów leczniczych. Aspekty prawno-finansowe przepływów pieniężnych w realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w różnych systemach finansowania.</p> <p>Narodowe rachunki zdrowia, wydatki publiczne i niepubliczne na ochronę zdrowia w Polsce, rola państwa, samorządów i organizacji pozarządowych w finansowaniu ochrony zdrowia.</p> <p>Prawa pacjenta, regulacje wykonywania zawodów medycznych, system informacji w ochronie zdrowia, zdrowie publiczne.</p>

	<p>Czas pracy w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i w ramach działalności osób wykonujących zawód medyczny jako działalność gospodarcza – aspekty prawne.</p> <p>Kontraktowanie świadczeń medycznych. Standardy usług medycznych w Polsce i w Unii Europejskiej – warunki prawne koszty i korzyści.</p>
Psychologia zachowań żywieniowych	<p>Funkcje jedzenia. Style jedzenia i ich charakterystyka.</p> <p>Ocena relacji z jedzeniem na podstawie kwestionariusza TFEQ13.</p> <p>Ocena wpływu różnych czynników na regulację głodu i sytości - analiza case study.</p> <p>Praca z pacjentem z chorobą otyłościową - formułowanie zaleceń.</p> <p>Analiza i interpretacja wyników dotyczących oceny uzależnienia od jedzenia - kwestionariusz Yale Food Addiction Scale.</p> <p>Emocje i ich regulacja a jedzenie.</p> <p>Kształtowanie nawyków żywieniowych w różnych okresach życia, zmiana nawyków żywieniowych jako proces, motywacja do zmiany, samokontrola a samoregulacja. Rodzaje temperamentów i osobowości oraz ich związek ze sposobem odżywiania się.</p> <p>Biopsychospołeczny model jedzenia - kaskada sytości, czynniki środowiskowe, czynniki emocjonalne, kulturowe.</p> <p>Psychologiczne aspekty otyłości.</p> <p>Uzależnienie od jedzenia TAK czy NIE? Aktualny przegląd badań naukowych.</p> <p>Określanie głównych stylów jedzenia na podstawie case study.</p> <p>Strategie postępowania z jedzeniem emocjonalnym.</p> <p>Rola rodzica w kształtowaniu nawyków żywieniowych.</p>
Technologia żywności i potraw	<p>Bezpieczeństwo i higiena pracy podczas procesu produkcji potraw. Normy jakościowe i produkcyjne. Omówienie problematyki sanitarnohigienicznej procesu produkcji potraw.</p> <p>Techniki kulinarne: gotowanie próżniowe vs tradycyjne - ocena organoleptyczna uzyskanych potraw.</p> <p>Techniki kulinarne: przygotowanie potraw dedykowanych dla różnych grup pacjentów (np. o niskim IG, o niskiej zawartości sodu, dla pacjentów ze schorzeniami jelit itp.). Ocena organoleptyczna uzyskanych potraw.</p> <p>Techniki kulinarne (cukiernictwo): sporządzanie wyrobów cukierniczych tradycyjnych oraz z uwzględnieniem zamienników cukru i tłuszczu. Ocena organoleptyczna uzyskanych potraw.</p> <p>Zasady pakowania i etykietowania produktów spożywczych i wyrobów gastronomicznych; umiejętność analizowania zapisów na etykietach; produkcja ekologiczna.</p> <p>Organizacja procesu produkcyjnego w zakładach gastronomicznych. Kontrolowanie procesu produkcyjnego. Zasady tworzenia receptur. Techniki kulinarne.</p> <p>Operacje mechaniczne, termiczne i typu dyfuzyjnego. Procesy i operacje fizykochemiczne. Procesy chemiczne i biotechnologiczne w technologii żywności.</p> <p>Charakterystyka poszczególnych technologii w przemyśle spożywczym z uwzględnieniem ich wpływu na jakość otrzymanej żywności lub surowców do dalszej obróbki gastronomicznej. Technologie: przetwórstwa mięsa, przetwórstwa owoców i warzyw, przetwórstwa zbóż, przetwórstwa roślin oleistych, przetwórstwa mleka, suszarnictwa, mroźnictwa, produkcji margaryn, produkcji chipsów, wyrobów garnażeryjnych i produkcji czekolady.</p>

	<p>Technologia piekarnictwa: przemiał ziarna pszennego i żytniego; wypiek chleba z mąki pszennej i żytniej o zróżnicowanej grubości przemiału na drożdżach i zakwasie – ocena organoleptyczna chleba i bułek.</p> <p>Technologia mleczarstwa: wyrób masła solonego i niesolonego; przygotowanie jogurtu i kefiru (naturalne i owocowe); produkcja sera twarogowego typu korycińskiego (naturalny oraz z ziołami); ocena organoleptyczna przygotowanych produktów.</p> <p>Technologia produkcji wędlin: przygotowanie szynki w szynkownicy (różne warianty składu mięsnego, z nastrzykiem z peklosoli lub z solanki); przygotowanie kiełbasy parzonej (warianty - tradycyjnej oraz z dodatkami do żywności); przygotowanie kaszanki wegetariańskiej; ocena organoleptyczna przygotowanych produktów.</p> <p>Technologia przetwórstwa węglowodanów: przygotowanie frytek z ziemniaków i marchwi w technice beztłuszczowej i tłuszczowej w piekarniku; przygotowanie makaronu jajecznego, bezjajecznego, bezglutenowego i proces jego suszenia; ocena organoleptyczna przygotowanych produktów.</p> <p>Technologia zbóż i nasion oleistych: przemiał ziaren pszenicy oraz żyta, porównanie typów mąk; tłoczenie oleju z ziaren słonecznika, siemienia lnianego, sezamu i orzechów, porównanie uzyskanych olejów. Utrwalanie warzyw metodami mikrobiologicznymi - przygotowanie kiszzonek na bazie kalafiora, buraków, papryki, cytryn i miodu. Ocena organoleptyczna przygotowanych surowców i produktów.</p>
Towaroznawstwo żywności	<p>Definicje stosowane w towaroznawstwie żywności. Opakowania żywności - rodzaje i wymogi jakościowe. Znakowanie żywności. Ocena towaroznawcza mleka i produktów mlecznych, kawy, herbaty, kakao i przypraw</p> <p>Ocena towaroznawcza napojów alkoholowych i bezalkoholowych.</p> <p>Ocena towaroznawcza: mięsa zwierząt rzeźnych, ryb i owoców morza, drobiu i jaj, tłuszczów roślinnych i zwierzęcych.</p> <p>Ocena towaroznawcza: przetworów zbożowych warzyw, owoców i ich przetworów, napojów bezalkoholowych i alkoholowych.</p> <p>Ocena towaroznawcza kawy, herbaty, kakao, słodczy.</p> <p>Opakowania do żywności.</p> <p>Ocena towaroznawcza mleka, produktów mlecznych oraz jaj.</p> <p>Ocena towaroznawcza produktów pochodzenia zwierzęcego: mięsa, drobiu, ryb.</p> <p>Ocena towaroznawcza owoców, warzyw, przetworów owocowo-warzywnych, przypraw.</p> <p>Ocena towaroznawcza mąki i produktów zbożowych oraz olejów roślinnych.</p>
Wykład do wyboru	<p>Wprowadzenie do psychodietetyki: definicja, historia rozwoju, znaczenie w kontekście zdrowia publicznego. Edukacja żywieniowa.</p> <p>Mindful eating, intuitive eating, neutral eating, body image – przegląd aktualnych badań w kontekście budowania prawidłowych zachowań żywieniowych i promowania zdrowego stylu życia.</p> <p>Pacjent ze schorzeniami dietozależnymi (nadwaga, otyłość, choroby układu sercowo-naczyniowego, schorzenia przewodu pokarmowego, zaburzenia hormonalne, zaburzenia metaboliczne) w gabinecie psychodietetyka. Praca nad długotrwałym procesem, budowanie motywacji, poczucia skuteczności, elastyczności.</p> <p>Pacjent z zaburzeniami psychicznymi w gabinecie psychodietetyka. Praca nad długotrwałym procesem, budowanie motywacji, poczucia skuteczności, elastyczności.</p>

	<p>Neuroróżnorodność a budowanie optymalnych nawyków żywieniowych.</p> <p>Narzędzia do pracy w gabinecie psychodietetyka. Komunikacja w procesie zmiany nawyków żywieniowych. Dialog motywujący.</p>
Zaburzenia odżywiania	<p>Definicja i klasyfikacja zaburzeń odżywiania oraz zaburzeń obrazu ciała. Omówienie najczęstszych zaburzeń odżywiania (anoreksja, bulimia, kompulsywne objadanie się, ortoreksja) oraz ich klasyfikacja w kontekście pracy dietetyka, w tym narzędzia diagnostyczne i kryteria rozpoznania (ICD-11, DSM-5).</p>
	<p>Opracowanie planu dietetycznego dla osób chorujących na różne typy zaburzeń odżywiania.</p>
	<p>Określenie zakresu odpowiedzialności i kompetencji określonych specjalistów w interdyscyplinarnym postępowaniu z osobami chorującymi na zaburzenia odżywiania.</p>
	<p>Opracowanie postępowania w przebiegu zaburzeń odżywiania i innych jednostek chorobowych.</p>
	<p>Rola dietetyka w identyfikacji czynników ryzyka: Analiza biologicznych, psychologicznych i środowiskowych przyczyn zaburzeń odżywiania, ze szczególnym uwzględnieniem roli dietetyka w rozpoznawaniu tych czynników w codziennej praktyce.</p>
	<p>Objawy fizyczne i psychiczne: Omówienie konsekwencji zdrowotnych, zarówno fizycznych (np. niedożywienie, problemy sercowo-naczyniowe), jak i psychicznych (lęki, depresja), związanych z zaburzeniami odżywiania.</p>
	<p>Dietoterapia w zaburzeniach odżywiania: Omówienie strategii żywieniowych stosowanych w leczeniu pacjentów z zaburzeniami odżywiania, w tym planowanie jadłospisów, wprowadzanie stopniowych zmian żywieniowych oraz odbudowa zaufania pacjenta do jedzenia.</p>
	<p>Postępowanie interdyscyplinarne w leczeniu zaburzeń odżywiania. Rola i skład zespołu interdyscyplinarnego oraz kompetencje i ograniczenia poszczególnych członków zespołu.</p>
	<p>Współwystępowanie zaburzeń odżywiania i schorzeń dietozależnych - schemat postępowania psychodietetycznego.</p>
	<p>Definiowanie zaburzeń odżywiania w oparciu o kryteria diagnostyczne.</p>
	<p>Ocena występowania biologicznych, psychologicznych i środowiskowych przyczyn zaburzeń odżywiania - case study.</p>
<p>Ocena stanu somatycznego i psychologicznego osoby chorującej na zaburzenia odżywiania - identyfikacja konsekwencji i przyczyn występowania zaburzenia.</p>	
Specjalność: Dietetyka kliniczna	<p>Dietoterapia w chorobach niezakaźnych i żywieniowozależnych</p>
	<p>Nutrigenomika</p>
	<p>Patofizjologia kliniczna</p>
	<p>Pracownia dietetyki i planowania diet</p>
	<p>Praktyka zawodowa II</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu praktycznego</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu teoretycznego</p>
<p>Żywność kliniczna w wybranych jednostkach chorobowych</p>	
Specjalność: Dietetyka w sporcie	<p>Elementy psychologii sportu</p>
	<p>Fizjologia wysiłku fizycznego</p>
	<p>Praktyka zawodowa II</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu praktycznego</p>
	<p>Przygotowanie do egzaminu teoretycznego</p>
	<p>Suplementacja i wspomaganie w sporcie</p>
	<p>Technologia przygotowania posiłków dla sportowców</p>
<p>Żywność w różnych dyscyplinach sportu i rekreacji</p>	

Specjalność: Psychodietetyka	Praca z rodziną i dzieckiem z nadwagą i otyłością
	Pracownia psychodietetyki
	Praktyka zawodowa II
	Przygotowanie do egzaminu praktycznego
	Przygotowanie do egzaminu teoretycznego
	Psychodietetyka w terapii chorób dietozależnych
	Psychologiczne aspekty odżywiania się
	Wywiad motywujący i komunikacja w pracy z pacjentem

**Treści programowe mogą ulegać modyfikacjom w procesie doskonalenia programów studiów, w celu zapewnienia ich aktualności oraz dostosowania do oczekiwań rynku pracy.*

IV. PROGRAM STUDIÓW

Specjalności proponowane na kierunku Dietetyka

- Dietetyka kliniczna
- Dietetyka w sporcie
- Psychodietetyka

A) PRZYPORZĄDKOWANIE KIERUNKU STUDIÓW DO DYSYCYPLIN NAUKOWYCH

Dyscypliny naukowe	% PUNKTÓW ECTS
Nauki o zdrowiu	100%

B) PODSTAWOWE WSKAŹNIKI ECTS OKREŚLONE DLA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	STUDIA STACJONARNE 98,0	STUDIA NIESTACJONARNE 69,8
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	STUDIA STACJONARNE 103,5	STUDIA NIESTACJONARNE 103,6
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	58	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	40	

C) WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

Zgodnie z Regulaminem studiów Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu, praktyki zawodowe są obowiązkowe a zasady ich realizacji, treści programowe, metody kształcenia, efekty uczenia się, czy metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się etc. określają, podobnie jak w przypadku innych zajęć przewidzianych w programie studiów, karty przedmiotów „Praktyka zawodowa”.

Wymiar praktyk zawodowych dla studiów I stopnia wynosi min. 960 godzin dydaktycznych/24 tygodnie. Praktyki realizowane i zaliczane są w semestrach, w których w programie studiów przewidziany jest przedmiot „Praktyka zawodowa”.

Student organizuje praktyki indywidualnie i jest zobowiązany do złożenia deklaracji, na której pracodawca potwierdza możliwość realizacji programu praktyk w danej placówce/firmie/instytucji. Student ma możliwość skorzystania z pomocy uczelni w przygotowaniu do rekrutacji na praktyki.

Z programu praktyk oraz założeń przedmiotu praktyka zawodowa określonych w karcie przedmiotu a także z Regulaminu praktyk zawodowych wynikają bezpośrednio miejsca, w których realizowane są praktyki. Uczelnia monitoruje miejsca praktyk pod kątem ich przystosowania do osiągania efektów uczenia się przypisanych do praktyk na danym kierunku, możliwości realizacji programu praktyk oraz predyspozycji i preferencji studenta. Praktyki realizowane są w podmiotach, które zapewniają praktykantom opiekuna praktyk, odpowiednie stanowiska pracy odpowiadające zakresowi przyszłej działalności zawodowej (dostęp do komputera, Internetu, profesjonalne oprogramowania etc.). Procesem organizowania i koordynowania praktyk zajmują się dedykowani poszczególnym kierunkom pracownicy Biura Karier (BK). Nadzór merytoryczny nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk zawodowych z ramienia Uczelni.

D) SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA

Weryfikacja efektów uczenia się stanowi uniwersalny system umożliwiający monitorowanie, sprawdzanie i ocenianie procesu uczenia się studenta w trakcie całego cyklu kształcenia w uczelni. W doborze metod weryfikacji uwzględnia się rodzaje efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), etapy kształcenia (I stopień, II stopień), kierunki/programy studiów (merytoryka), a także treści (teoretyczne, praktyczne) i formy zajęć (wykład, ćwiczenia, lektorat, konwersatorium, laboratorium, seminarium, praktyka zawodowa). W uczelni przyjmuje się określone sposoby weryfikacji efektów uczenia się: egzaminy (ustne lub pisemne), prace kontrolne, kolokwia, projekty, a także inne aktywności zlecone przez dydaktyka, takie jak np.: ćwiczenia/zadania indywidualne i grupowe, case study, dyskusje dydaktyczne/debaty, prezentacje, gry dydaktyczne. Zróżnicowanie metod weryfikacji pozwalana na całościowe kontrolowanie postępów w procesie uczenia się studenta. Szczegółowe informacje, co do zasad i sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych kursów/przedmiotów, zamieszczone są w kartach przedmiotów. Poziom osiągnięcia efektów uczenia się studenta dokumentuje się:

- w przypadku wykładu, ćwiczenia, lektoratu, konwersatorium, laboratorium, seminarium – w protokole egzaminu/zaliczenia,
- w przypadku praktyki zawodowej – w protokole zaliczenia praktyki,
- w przypadku egzaminu dyplomowego – w protokole egzaminu dyplomowego.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się podlegają stałej kontroli Metodyka oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

E) WYKAZ ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ Z PRZYPISANIEM PUNKTÓW ECTS

Studia stacjonarne

L.p.	Przedmiot	Semestr	ECTS
1.	BHP	I	0
2.	Deep Impact / Tiefer Einfluss	IV	2
3.	Język obcy	I	3
4.	Język obcy	II	3
5.	Język obcy	III	3
6.	Język obcy	IV	3
7.	Microsoft 365	I	2
8.	Podstawy chemii	I	2
9.	Podstawy zrównoważonego rozwoju	II	1
10.	Psychologia ogólna i zdrowia	I	3
11.	Różnice kulturowe	III	3
12.	Wprowadzenie do studiowania na kierunku	I	0

13.	Wychowanie fizyczne	III	0
14.	Wychowanie fizyczne	IV	0
15.	Alergie i nietolerancje pokarmowe	III	1
16.	Analiza i ocena jakości żywności	V	3
17.	Anatomia człowieka	I	4
18.	Biochemia ogólna i żywności	II	5
19.	Bioetyka i etyka zawodu dietetyka	III	2
20.	Chemia żywności	III	2
21.	Dietetyka pediatryczna	III	3
22.	Diety alternatywne	V	2
23.	Działalność gospodarcza w dietetyce	VI	1
24.	Edukacja zdrowotna i żywieniowa	V	2
25.	Ergonomia i higiena pracy dietetyka	IV	2
26.	Farmakologia i farmakoterapia	V	3
27.	Fizjologia człowieka	II	5
28.	Higiena i toksykologia żywności	IV	3
29.	Interakcje leków z żywnością	V	3
30.	Kliniczny zarys chorób	III	3
31.	Mikrobiologia ogólna i żywności	I	4
32.	Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia	II	3
33.	Ochrona i promocja zdrowia	I	1
34.	Organizacja pracy dietetyka	VI	1
35.	Parazytologia	I	2
36.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	IV	1
37.	Podstawy diagnostyki laboratoryjnej	III	3
38.	Podstawy dietetyki	II	4
39.	Podstawy dietoprofilaktyki i dietoterapii	IV	3
40.	Podstawy genetyki	II	2
41.	Podstawy immunologii	II	2
42.	Podstawy żywienia człowieka	I	4
43.	Pomiary antropometryczne	I	3
44.	Praktyka zawodowa I	V	20
45.	Prawo i ekonomika w ochronie zdrowia	VI	2
46.	Psychologia zachowań żywieniowych	IV	3
47.	Technologia żywności i potraw	IV	5
48.	Towaroznawstwo żywności	III	2
49.	Wykład do wyboru	III	3
50.	Zaburzenia odżywiania	III	2
51.	Przedmioty specjalnościowe	IV, V, VI	41
łącznie:			180

Studia niestacjonarne

L.p.	Przedmiot	Semestr	ECTS
1.	BHP	I	0
2.	Deep Impact / Tiefer Einfluss	IV	2
3.	Język obcy	II	6
4.	Język obcy	III	6
5.	Microsoft 365	I	2
6.	Podstawy chemii	I	2
7.	Podstawy zrównoważonego rozwoju	II	1
8.	Psychologia ogólna i zdrowia	I	3

9.	Różnice kulturowe	III	3
10.	Wprowadzenie do studiowania na kierunku	I	0
11.	Alergie i nietolerancje pokarmowe	III	1
12.	Analiza i ocena jakości żywności	V	3
13.	Anatomia człowieka	I	4
14.	Biochemia ogólna i żywności	II	5
15.	Bioetyka i etyka zawodu dietetyka	III	2
16.	Chemia żywności	III	2
17.	Dietetyka pediatryczna	III	3
18.	Diety alternatywne	V	2
19.	Działalność gospodarcza w dietetyce	VI	1
20.	Edukacja zdrowotna i żywieniowa	V	2
21.	Ergonomia i higiena pracy dietetyka	IV	2
22.	Farmakologia i farmakoterapia	V	3
23.	Fizjologia człowieka	II	5
24.	Higiena i toksykologia żywności	IV	3
25.	Interakcje leków z żywnością	V	3
26.	Kliniczny zarys chorób	III	3
27.	Mikrobiologia ogólna i żywności	I	4
28.	Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia	II	3
29.	Ochrona i promocja zdrowia	I	1
30.	Organizacja pracy dietetyka	VI	1
31.	Parazytologia	I	2
32.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	IV	1
33.	Podstawy diagnostyki laboratoryjnej	III	3
34.	Podstawy dietetyki	II	4
35.	Podstawy dietoprofilaktyki i dietoterapii	IV	3
36.	Podstawy genetyki	II	2
37.	Podstawy immunologii	II	2
38.	Podstawy żywienia człowieka	I	4
39.	Pomiary antropometryczne	I	3
40.	Praktyka zawodowa I	V	20
41.	Prawo i ekonomika w ochronie zdrowia	VI	2
42.	Psychologia zachowań żywieniowych	IV	3
43.	Technologia żywności i potraw	IV	5
44.	Towaroznawstwo żywności	III	2
45.	Wykład do wyboru	III	3
46.	Zaburzenia odżywiania	III	2
47.	Przedmioty specjalnościowe	IV, V, VI	41
łącznie:			180